

Гоняна К. В.,

Державний торговельно-економічний університет

Науковий керівник: Шведова Г. А.,

кандидат юридичних наук, доцент

доцент кафедри правового забезпечення безпеки бізнесу

Державний торговельно-економічний університет

м. Київ

ПРАВОВЕ РОЗМЕЖУВАННЯ КРАДІЖКИ ТА ГРАБЕЖУ

Перш за все, слід зазначити, що крадіжка, грабіж належить до категорії кримінальних правопорушень проти власності. Право власності займає центральне місце в житті кожного індивіда і тому його охорона значно мірою впливає на нормальне функціонування суспільства.

Відповідно до ч. 1 ст. 185 Кримінального кодексу України (далі - ККУ) під крадіжкою слід розуміти таємне викрадення чужого майна. Кваліфікованим складом вказаного правопорушення є вчинення вказаного протиправного діяння повторно або за попередньою змовою групою осіб. Особливо кваліфікований склад, в свою чергу, матиме місце у разі вчинення крадіжки, що поєднана з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище або за умови, що вона завдала значної шкоди потерпілому. Особливо кваліфікованим складом крадіжки вважається також вчинення її у великих розмірах чи в умовах воєнного або надзвичайного стану та/або в особливо великих розмірах або організованою групою [1].

Вартою уваги є думка Бабенко А.М та Палія М.В, згідно з якою ознака таємності містить об'єктивну (факт вчинення злочинного посягання за відсутності осіб, які усвідомлюють факт викрадення) та суб'єктивну (винний вважає, що вчинює посягання непомітно для тих осіб, які усвідомлюють факт викрадення) складову [2, с. 565].

Відповідно до статі 186 ККУ під грабежем слід розуміти відкрите викрадення чужого майна. Кваліфікований склад грабежу матиме місце, якщо останній поєднаний з насильством, яке не є небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого, або з погрозою застосування такого насильства, або вчинений повторно, або за попередньою змовою групою осіб. Особливо кваліфікований склад даного правопорушення характеризується його поєднанням з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище або завданням значної шкоди потерпілому, а також вчиненням у великих розмірах чи в умовах воєнного або надзвичайного стану та/або вчиненням в особливо великих розмірах або організованою групою [1]. Кваліфікуючи грабіж (як відкрите викрадення чужого майна) за об'єктивною стороною відповідно ч. 1 ст. 186 ККУ варто пам'ятати, що його обов'язковими ознаками є:

- дія (відкрите, незаконне, безоплатне, поза волею власника вилучення чужого майна);
- наслідок, який полягає в заволодінні чужим майном;
- причинний зв'язок між дією та наслідком;
- спосіб вчинення злочину, що характеризується відкритістю [3].

Важливою ознакою грабежу (в контексті аналізу правил здійснення кваліфікації цього кримінального правопорушення) є саме відкритий спосіб вчинення: правопорушник здійснює його у присутності інших осіб, усвідомлюючи й ігноруючи той факт, що його дії помітили зазначені особи та оцінюють їх як протиправні.

Таким чином, з вищезазначеного можна дійти висновку, що такі суспільно небезпечні протиправні діяння як крадіжка та грабіж мають ряд спільних ознак. Разом з тим, компаративний аналіз крадіжки та грабежу дозволяє стверджувати, що правова природа цих діянь не є тотожною, оскільки їх об'єктивна сторона має різну форму вираження, від якої залежить ступінь суспільної небезпечності даних кримінальних правопорушень.

Список використаних джерел:

1. Кримінальний кодекс України: Закон від 05 квітня 2001 року № 2341-III// База даних «Законодавство України» /ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> .
2. Бабенко А.М., Палій М.В. Крадіжка та шахрайство як види корисливих кримінальних правопорушень проти власності: соціально-правова та віктимологічна характеристика URL: http://lsej.org.ua/1_2023/131.pdf
3. Національна академія внутрішніх справ: мультимедійний підручник/[Савченко.А.В, Вартилецька.І.А, Кісілюк.Е.М, Кришевич .О.В та ін] URL:https://arm.naiu.kiev.ua/books/kval-ok-zlochuniv-25-04-207/lectures/lecture_4.html